Lietas arhīva Nr. K73-0254-25/10
ECLI:LV:ZRT:2025:0403.19050005224.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2025.gada 3.aprīlī

Zemgales rajona tiesa

tiesnese D.Danšina,

piedaloties prokuroram /Persona A/,

aizstāvim /Persona B/,

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /Persona C/**, personas kods** /Personas kods A/**,** apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā.

Aprakstošā daļa

/Persona C/ nelikumīgi pārvietoja tabakas izstrādājumus lielā apmērā.

/Persona C/ pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 2024.gada 26.marta plkst.10.12, ar viņam lietošanā nodotu transportlīdzekli/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, kura kravas nodalījumā atradās 370 000 gab. cigaretes *Winston blue* bez akcīzes nodokļa markām, brauca pa ceļu /vieta/virzienā no /vieta/, līdz ceļa /vieta/ /Persona C/ vadīto transportlīdzekli apturēja Valsts policijas darbinieki.

/Persona C/, nelikumīgi pārvadājot tabakas izstrādājumus, par kuriem nebija samaksāts akcīzes nodoklis un, kuri nebija marķēti ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, pārkāpa likuma "Par akcīzes nodokli" 33.panta otrās un trešās daļas prasības, kuras noteic, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot, realizēt un iegādāties akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis un, kas nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus.

Tādējādi /Persona C/ pārvietoja 370 000 gab. cigaretes *Winston blue* bez akcīzes nodokļa markām, kas saskaņā ar likumu "Par Krimināllikuma spēkā stāšanos un piemērošanas kārtību" $20.^{1}$ panta otrās daļas 1.punktu atzīstams par lielu apmēru, nodarot Latvijas Republikai kaitējumu 57831 *euro*.

Ar šādām darbībām /Persona C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē, tiesas izmeklēšanas sākumā apsūdzētais /Persona C/ savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina, bet pēdējā vārdā papildus norādīja, ka tikai tad, kad viņu apstādināja, viņš uzzināja, kas atrodas automašīnā, jo nebija pārliecinājies, kas tika iekrauts.

Neskatoties uz to, ka apsūdzētais /Persona C/ sevi par vainīgu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā faktiski neatzīst, viņa vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta ar/Valsts policija/ jaunākā inspektora /Persona D/ Ziņojumā, Kratīšanas protokolā, Fototabulā, /Pers.DL/ /Persona E/ Paskaidrojumā, Apskates protokolā un tā pielikumā fiksētajām ziņām par faktiem.

No Ziņojuma (3.lapa) redzams, ka 2024.gada 26.martā /Valsts policija/ jaunākais inspektors /Persona D/ veica dienesta pienākumus. Ap plkst.10.12, patrulējot /vieta/, tika apturēta automašīna/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, lai pārbaudītu tā vadītāja dokumentus. Tika noskaidrots, ka automašīnas vadītājs ir /Persona C/, kuram ir vadīšanas tiesību liegums. Vadītājam lūdza izkāpt no automašīnas un doties uz dienesta automašīnu, lietas apstākļu noskaidrošanai un administratīvā lēmuma sastādīšanai. Atverot un apskatot apturētās automašīnas bagāžas nodalījumu, tika konstatēts, ka tajā atrodas kartona kastes ar cigaretēm. Vadītājs par kravu, ko ved, neko nevarēja paskaidrot. Persona tika aizturēta plkst.10.12 un nodota Kriminālpolicijas biroja darbinieku rīcībā.

No Kratīšanas protokola un Fototabulas (26.-36.lapa) redzams, ka 2024.gada 26.martā izdarīta kratīšana /Persona C/ lietošanā esošajā automašīnā/Transportlīdzeklis A/, reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/. Kratīšanas laikā atrastas un izņemtas 37 gab. pēc izskata vienādas kartona kastes, kuras atplēšot, visas pilnas ar cigarešu paciņām*Winston blue* bez jebkādām akcīzes markām. Katrā kastē 50 cigarešu paciņu bloki sakrauti piecās rindās. Katrā blokā 10 paciņas un katrā paciņā 20 gab. cigaretes; melnas krāsas rācija s/n /Tālrunis A/; automašīna/Transportlīdzeklis A/, reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, kopā ar tās aizdedzes atslēgām un reģistrācijas apliecību /Numurs/.

No /Persona E/ Paskaidrojuma (68.lapa) redzams, ka automašīna/Transportlīdzeklis A/, reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, faktiski pieder viņam, ko apliecina tehniskā pase, kas izdota 22.02.2023. Automašīnu viņš nodeva lietošanā /Persona C/. /Persona C/ viņam lūdza atstāt mašīnu, jo viņš bieži piestrādāja izvedot būvgružus un atkritumus. Automašīnas/Transportlīdzeklis A/ faktiskā vērtība ir apmēram 3000 *euro*.

No Apskates protokola ar pielikumu (72.-88.lapa) redzams, ka 2024.gada 17.aprīlī tiek apskatītas cigarešu paciņas, kas izņemtas izlases kārtībā 2024.gada 26.martā veiktās kratīšanas laikā. Apskates laikā tiek atvērti 37 iepakojumi, kas aizlīmēti ar drošības uzlīmēm. Katrā iepakojumā atrodas 1 gab. cigarešu paciņa *Winston blue*, uz katras ir izveidoti rūpnieciski uzraksti angļu valodā. Cigarešu paciņas uz apskates brīdi ir atplēstā stāvoklī, tajās katrā atrodas 20 gab. cigaretes, kurās atrodas rūpnieciski sapresēta brūnas krāsas izžāvēta augu valsts izcelsmes masa ar tabakai raksturīgu smaržu. Cigarešu paciņām pārlīmētas rūpnieciskas uzlīmes pelēkā krāsā ar uzrakstu uz tām “Quality Tobaccos For Duty Free only”, kas uz apskates brīdi arī pārplēstas. Tad cigarešu paciņas ar visām 20 gab. cigaretēm ievietotas tajās pašās aploksnēs, pārlīmējot aplokšņu griezuma vietas ar drošības uzlīmēm. Visas 37 gab. aploksnes ar tajās esošajām cigaretēm tiek iepakotas vienā papīra maisā, aizlīmējot to ar drošības uzlīmēm.

Iepriekš minētie pierādījumi ir savstarpēji saistīti, pēctecīgi un tiesai nav pamata tos apšaubīt.

Gan pirmstiesas kriminālprocesa laikā, gan tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais /Persona C/ atteicās sniegt liecību. Apsūdzētā /Persona C/ pēdējā vārdānorādīto, ka tikai tad, kad viņu apstādināja, viņš uzzināja, kas atrodas automašīnā, jo nebija pārliecinājies, kas tika iekrauts, tiesa vērtē kā mēģinājumu izvairīties no krimināltatbildības un soda par smaga nozieguma izdarīšanu.

Pārbaudījusi lietā savāktos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst par pilnībā pierādītu apsūdzētā /Persona C/ vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 221.panta trešās daļas un viņa nodarījums kvalificēts pareizi.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais izdarīja smagu noziegumu. Noziedzīgais nodarījums apdraud tautsaimniecības intereses akcīzes preču – tabakas izstrādājumu aprites sfērā. Pārvadāto tabakas izstrādājumu

daudzums vairāk kā 14 reizes pārsniedz lielo apmēru, radot valstij kaitējumu 57831 *euro* apmērā.

Apsūdzētais /Persona C/ agrāk sodīts, sodāmība dzēsta, pastāvīgu algotu darbu nestrādā, strādā gadījuma rakstura darbu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35.pantā noteiktā soda mērķa sasniegšanai, tas ir, lai aizsargātu sabiedrības drošību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, panāktu, ka notiesātais un citas personas pildītu likumu un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam nosakāms brīvības atņemšanas sods. Ja ar noziedzīgo nodarījumu nodarītais kaitējums vairākas reizes pārsniedz apmēru, no kura atzīstams, ka noziegums izdarīts lielā apmērā, tad nodarījumam piemīt salīdzinoši augstāka kaitīguma pakāpe, kas apsūdzētajam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izceļ līdzīgu noziegumu vidū. Tiesas ieskatā, vieglāka soda veida noteikšana nesasniegs soda mērķi, t.i., nesekmēs soda speciālās un prevencijas uzdevuma izpildi, jo nestiprinās ne apsūdzētā, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību ievērot likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. (*Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2021.gada 3.jūnija lēmums lietā SKK-342/2021 (11517018309)*). Tā kā lietas materiālos nav ziņu par apsūdzētajam piederošu mantu, kas būtu konfiscējama, minētā panta soda sankcijā norādītais papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu nav konstatēti.

Apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu nav konstatēti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks.

Lai nodrošinātu sprieduma izpildi, pirmstiesas kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts, saglabājami līdz spriedums stāsies spēkā.

Par cietušo kriminālprocesā atzīta Latvijas Republika, ko pārstāv Valsts ieņēmumu dienests, kas pieteica materiālā kaitējuma kompensāciju 57831 *euro*.

Tiesas sēdē apsūdzētais /Persona C/ materiālā kaitējuma kompensāciju atzina.

Kriminālprocesa likuma 22.pants nosaka, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.pantu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Tiesa uzskata, ka Valsts ieņēmumu dienesta pieteiktā materiālā kaitējuma kompensācija ir pamatota, apmierināma un piedzenama no apsūdzētā.

Saskaņā ar Krimināllikuma $70.^{12}$ pantu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmets ir rīki un līdzekļi, kuri bija paredzēti vai tika izmantoti noziedzīga nodarījuma izdarīšanai. Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmetus konfiscē.

Saskaņā ar Krimināllikuma $70.^{14}$ pantu, ja noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmets pieder citai personai, var piedzīt noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta vērtību.

Ņemot vērā to, ka automašīna /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, tika izmantota noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tad automašīna/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ir atzīstama par noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmetu, bet tā kā automašīna pieder citai personai, tad no apsūdzētā ir piedzenama automašīnas/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, vērtība.

No Nodrošinājuma valsts aģentūras izdevumu aprēķina Nr./Numurs/ (106.lapa) redzams, ka Nodrošinājuma valsts aģentūrai kriminālprocesa Nr.19050005224 ietvaros radušies izdevumi, kas saistīti ar lietisko pierādījumu pieņemšanu, glabāšanu no 29.04.2024. līdz 23.05.2024. (25 diennaktis) un iznīcināšanu 230,33 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas piekto punktu procesuālie izdevumi ir summas, kas izlietotas lietisko pierādījumu glabāšanai, pārsūtīšanai, realizācijai un iznīcināšanai.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo un otro daļu, tiesa uzskata, ka no apsūdzētā piedzenami procesuālie izdevumi, kas saistīti ar lietisko pierādījumu pieņemšanu, glabāšanu un iznīcināšanu – 230,33 *euro*.

Jautājums par lietiskajiem pierādījumiem izlemjams saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu: 37 gab. aploksnes aizlīmētas ar drošības uzlīmēm, kurās katrā atrodas cigarešu paciņa *Winston blue* ar 20 gab. cigaretēm, melnas krāsas rācija Nr. s/n /Numurs/, izjauktā veidā (3 daļās) ierīce, akumulators un antena, kas nodoti glabāšanā /Valsts policija/ (24.04.2024. Akts Nr./Numurs/) – iznīcināmi.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 520.pantu, tiesa

nosprieda

/Persona C/atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2024.gada 26.marta plkst.10.12 līdz 2024.gada 28.marta plkst.09.50, kas atbilst 2 brīvības atņemšanas dienām.

Pirmstiesas kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts – saglabāt līdz spriedums stāsies spēkā.

Piedzīt no /Persona C/ par labu valstij materiālā kaitējuma kompensāciju 57831*euro*, nosakot termiņu tās labprātīgai atlīdzināšanai - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma $70.^{14}$ panta pirmo daļu piedzīt no /Persona C/ par labuvalstij transportlīdzekļa –/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, vērtību – 3000*euro*, nosakot termiņu konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības labprātīgai atlīdzināšanai - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības atlīdzināšanu.

Piedzīt no /Persona C/ par labu valstijprocesuālos izdevumus par lietisko pierādījumu glabāšanu un iznīcināšanu (Nodrošinājuma valsts aģentūras izdevumu aprēķins Nr./Numurs/ (106.lapa)) 230,33 *euro*, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus: 37 gab. aploksnes aizlīmētas ar drošības uzlīmēm, kurās katrā atrodas cigarešu paciņa *Winston blue* ar 20 gab. cigaretēm, melnas krāsas rāciju Nr. s/n /Numurs/, izjauktā veidā (3 daļās) ierīci, akumulatoru un antenu, kas nodoti glabāšanā /Valsts policija/(24.04.2024. Akts Nr./Numurs/) – iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese D.Danšina